

Inhoudsopgave

Het beleid in een notendop.....	2
Toelichting.....	2
Context	4
Samenhang.....	4
Beleidskader.....	4
HHT	4
Hulp bij het huishouden als wettelijke opdracht.....	4
Impactanalyse.....	5
Toekomstvast beleid.....	5
Vernieuwing	5
Leeswijzer	5
1. Soorten voorzieningen	7
2. Algemene voorziening	8
Gemeentelijk beleid Algemene voorziening.....	8
Hoe gaat de algemene voorziening eruit zien.....	10
Regelarme toegang.....	10
Vrij toegankelijk en betaalbaar voor de inwoner.....	11
Schoonmaakhulp – kostprijs	12
Schoonmaakhulp – korting.....	12
Schoonmaakhulp – aanvullende tegemoetkoming	13
3. Maatwerkvoorziening	15
Aanvullingen huidig beleid.....	17
Geen normenkader, uitgaan van de professie van de consulent.....	17
Inrichtingsvorm: het beschikken op uren.....	17
Omschrijving Schoon en leefbaar huis.....	17
Schoonmaakactiviteiten Ondersteuning thuis – Schoon huis	17
Soorten maatwerkvoorzieningen.....	18
4. Implementatie beleid hulp bij het huishouden 2018 e.v.	20
Ingangsdatum beleid	20
Gevolgen voor onze inwoners	20
5. Doorontwikkeling.....	21
6. Aanbesteding.....	23
Huidig contract.....	23
Keuze aanbestedingsmodel	24
Lokaal aanbesteden	24

Het beleid in een notendop

Huishoudelijke hulp voor alle Doetinchemmers

Toegankelijk, betaalbaar, betrouwbaar en lokaal

Gemeente Doetinchem wil huishoudelijke ondersteuning toegankelijk en betaalbaar houden voor al haar inwoners, nu en in de toekomst. De gemeente verwacht in de toekomst een grotere ondersteuningsvraag van inwoners als gevolg van een toenemende vergrijzing. Daarom biedt de gemeente vanaf 2018 een algemene voorziening voor huishoudelijke hulp, met de naam 'Schoonmaakhulp'.

Schoonmaakhulp regelen is voor inwoners heel eenvoudig. Iedereen in gemeente Doetinchem kan hier gebruik van maken. Een prettig idee: een vaste hulp in het huishouden tegen een duidelijk uurtarief van een professionele organisatie. En vervanging is gegarandeerd als de vaste hulp ziek of op vakantie is.

Inwoners met lichamelijke beperking kunnen in veel gevallen aanspraak maken op een korting voor Schoonmaakhulp vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo). Met Schoonmaakhulp – korting kunnen inwoners maximaal 130 uur ondersteuning per jaar inkopen, dat is gemiddeld 2,5 uur per week. In de meeste situaties is dit voldoende en betaalbaar. Als de uurprijs met korting nog te duur is vanwege een laag inkomen, kan men een aanvullende tegemoetkoming aanvragen bij de gemeente.

Is de algemene voorziening Schoonmaakhulp niet passend? Dan kan de inwoner een melding doen bij de gemeente voor een (aanvullende) maatwerkvoorziening.

Toelichting

Gemeente Doetinchem kiest voor een breed toegankelijke en betaalbare algemene voorziening voor alle inwoners, bij kwalitatief goede thuiszorgorganisaties. Daarbij laat de gemeente in de aanbesteding de voorkeur voor (lokale) organisaties met een duurzame bedrijfsvoering (SROI^[1]) zwaar meewegen. De algemene voorziening is voorliggend aan de maatwerkvoorzieningen. Dat wil zeggen dat inwoners eerst gebruik moeten maken van de algemene voorziening voordat zij in aanmerking komen voor een maatwerkvoorziening. Als de algemene voorziening niet passend is voor een individuele situatie, biedt de gemeente vanuit de Wmo maatwerk.

Met meer algemene voorzieningen kiest de gemeente voor minder regelwerk en minder toegankelijkheidseisen voor inwoners. In de toekomst wil gemeente Doetinchem de ondersteuning nog dichter bij haar inwoners regelen, bijvoorbeeld door een wijkgerichte aanpak en innovaties in de zorg.

Door Schoonmaakhulp voor iedereen beschikbaar te stellen en zo regelarm mogelijk in te richten, kan de gemeente efficiënter werken. Keukentafelgesprekken zijn alleen nodig voor inwoners voor wie Schoonmaakhulp geen oplossing is. Voor inwoners met een beperking en een laag inkomen is Schoonmaakhulp ook betaalbaar, omdat de gemeente een deel van hun kosten voor haar rekening neemt, deels gefinancierd vanuit de Wmo, deels vanuit het armoedebeleid. Zo kan iedereen meedoen.

^[1] Social Return On Investment (SROI) is een methodiek voor het meten van de (extra) sociale en maatschappelijke waarde voortvloeiend uit een investering

Voor hogere inkomens biedt Schoonmaakhulp een makkelijk te regelen, betrouwbare hulp tegen een marktconform tarief.

Wat verandert er per 1 januari 2018 voor de Doetinchemmers?

Nieuwe instroom

Inwoners die vanaf 1 januari 2018 huishoudelijke hulp nodig hebben, vallen onder de regels van dit nieuwe beleid.

Bestaande cliënten met een maatwerkvoorziening Ondersteuning thuis –Schoon huis

Voor inwoners met een geldige maatwerkindicatie verandert er na 1 januari 2018 qua hoeveelheid ondersteuning niets. Afhankelijk van de aanbesteding van de huishoudelijke hulp voor 2018 kan een inwoner te maken krijgen met een nieuwe aanbieder en een andere hulp in de huishouding.

Voor bestaande cliënten treedt het beleid in werking bij een herzieningsverzoek van de cliënt of als de indicatieduur van de maatwerkvoorziening eindigt.

Context

Vanaf 2007 zijn gemeenten op basis van de toenmalige Wmo 2007 al verantwoordelijk voor hulp bij het huishouden. Vanaf 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van drie wetten binnen het sociaal domein: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015), de Jeugdwet en de Participatiewet.

Samenhang

Het sociaal domein kent een sterke samenhang, zowel inhoudelijk als juridisch. Ook zijn andere gemeentelijke verantwoordelijkheden nauw verweven met de decentralisaties. Het gaat dan bijvoorbeeld om publieke gezondheidszorg (Wet publieke gezondheid), beleid armoedebestrijding (Wet gemeentelijke schuldhelpverlening) en zaken met een duidelijke maatschappelijke en/of preventieve functie. Er is een grijs gebied met regelingen die door andere instanties worden uitgevoerd, zoals de Zorgverzekeringswet en de Wet langdurige zorg.

Beleidskader

Gemeente Doetinchem heeft de basisafspraken, grondgedachten en kaders die doorwerken in allerlei andere beleidsdocumenten vastgelegd in het beleidskader sociaal domein Doetinchem 2017-2020. Vanuit die kaderstelling vindt de gemeente investeren in algemene en collectieve voorzieningen belangrijk. Dit zijn voorzieningen die voor iedereen drempelloos toegankelijk zijn en waarvoor geen indicatie nodig is. Gemeente Doetinchem zet daarom in op de verschuiving van maatwerkvoorzieningen naar collectieve activiteiten. Deze beleidlijn is ook al in de Voorjaarsnota 2016 vastgesteld en is al zichtbaar bij o.a. de oprichting van de Stadskamer, Pauropus B.V en de vervoersvoorziening van Elver.

Een integrale aanpak van het brede sociale domein vraagt om flexibiliteit van de budgetten, die traditioneel zijn geormerkt per beleidsveld. Gemeente Doetinchem heeft echter gekozen voor het ontschotten van de budgetten in het sociaal domein.

HHT

Daarnaast zijn gemeenten met de invoering van de Wmo 2015 geconfronteerd met een forse rijksbezuiniging (40 procent) op hulp bij het huishouden. Dit heeft ertoe geleid dat de werkgelegenheid in de thuiszorgsector onder druk kwam te staan. Om dit knelpunt te ondervangen, heeft het Rijk besloten om een tijdelijke stimuleringsmaatregel te treffen, waarin gemeenten gevraagd is hieraan invulling te geven. Deze maatregel is bekend als Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT).

Gemeente Doetinchem heeft de HHT ingezet om inwoners met een maatwerkvoorziening Ondersteuning thuis - Schoon huis en mantelzorgers de gelegenheid te geven tegen sterk gereduceerd tarief huishoudelijke hulp in te kopen en hierdoor de werkgelegenheid te behouden.

Het Rijk heeft met ingang van 2017 de tweejarige HHT-regeling beëindigd. Gemeente Doetinchem heeft de tijdelijke regeling nog voortgezet. Deze eindigt op 30 juni 2017. In plaats van de HHT-gelden 2015 – 2016, die € 287.000 op jaarbasis bedroegen, ontvangt gemeente Doetinchem vanaf 2017 structureel € 81.000. Deze middelen zijn toegevoegd aan de integratieuitkering Wmo. In het nieuwe beleid dient de vermindering van het budget opgevangen te worden zonder dat de kwaliteit van de dienstverlening wordt aangetast.

Hulp bij het huishouden als wettelijke opdracht

In tegenstelling tot de Wmo 2007 is in de Wmo 2015 geen bepaling meer over huishoudelijke hulp opgenomen. De Wmo 2015 maakt enkel onderscheid in algemene- en

maatwerkvoorzieningen. Dit heeft landelijk tot onduidelijkheid geleid of huishoudelijke hulp nog tot de Wmo-taken behoorde van gemeenten. Eind 2014 heeft gemeente Doetinchem besloten om hulp bij het huishouden als maatwerkvoorziening voort te zetten.

In 2016 heeft de Centrale Raad van Beroep (CRvB) een aantal uitspraken over huishoudelijke hulp gedaan. Kern van de uitspraken is dat hulp bij het huishouden een ondersteuningsvorm is die onder de Wmo 2015 valt.

Hoe individuele gemeenten huishoudelijke hulp precies vormgeven in hun lokale beleid, is hun verantwoordelijkheid. Gemeenten hebben grote beleidsvrijheid bij de uitvoering van de Wmo 2015. Dit betekent dat de beleidskeuze van gemeenten, binnen de daarvoor gestelde grenzen, voor de bestuursrechter een gegeven zijn, die slechts met terughoudendheid kunnen worden getoetst. Dit kan echter niet los gezien worden van het feit dat gemeenten bij de uitvoering van de wet landelijk een spanningsveld constateren tussen de wetgever en de rechter over de uitleg van de wet. Waar de wetgever gemeenten ruimte biedt voor het hanteren van eigen beoordelingskaders (individueel maatwerk), oordeelt de rechter in de praktijk veelal dat de rechtszekerheid van de cliënt voorop dient te staan (voor iedereen dezelfde objectieve normen).

Impactanalyse

Gemeenten zijn momenteel de mogelijkheden binnen de wet aan het aftasten. Het beleidskader dat nu voor ligt, is het resultaat van deze zoektocht en gebaseerd op het huidige inzicht. Daarnaast zijn de conclusies en aanbevelingen uit de landelijke impactanalyse: 'Wmo 2015 in uitvoering, passend en onderbouwd (lokaal) beleid voor hulp bij het huishouden' meegewogen. Deze impactanalyse is naar aanleiding van de uitspraken van de CRvB in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, het Netwerk Directeuren Sociale Diensten en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten uitgevoerd.

Het is duidelijk dat het beleid op het terrein van huishoudelijke hulp landelijk in beweging is en dat er van uitgekristalliseerd beleid geen sprake is. Aangezien de wetgever met de invoering van de Wmo 2015 gemeenten grote mate van beleidsvrijheid heeft gegeven, is de verwachting dat deze vrijheid de komende jaren door de rechter meer en meer ingeperkt gaat worden. Een kanttekening is dan ook dat gemeenten op sommige onderdelen keuzes maken, waarmee de ruimte binnen de wet wordt opgezocht. In de geest van de wet kiest gemeente Doetinchem voor het beschikken op uren, gebaseerd op de persoonlijke situatie van de inwoner, waarbij geen standaard normenkader wordt gehanteerd.

Toekomstvast beleid

In de raadsvergadering van 3 november 2016 is de raadsmotie aangenomen om uiterlijk voorjaar 2017 een robuust, juridisch houdbaar en 'toekomstvast' plan voor hulp bij het huishouden te ontwikkelen en vast te stellen. De huidige contracten met zorgaanbieders lopen eind 2017 af, waardoor er ruimte is voor vernieuwing van het beleid. De raad vraagt om innovatieve beleidskeuzes. Het nieuwe beleid is het uitgangspunt voor de nieuwe aanbesteding 2018 e.v.

Vernieuwing

Juist om toekomstbestendig beleid te ontwikkelen is het nodig om innovatieve oplossingen toe te passen. Soms zijn het nieuwigheden voor gemeente Doetinchem, soms zijn het andere wijze van aanpak, experimenten en ideeën.

Leeswijzer

In dit plan staan de vernieuwingen en innovatieve oplossingen gemarkeerd met een .

De acht beleidskeuzes, waarmee de gemeente haar beleid vorm geeft, staan *cursief*.

Raakvlakken met andere beleidsvelden

- Beleidskader sociaal domein Doetinchem 2017 – 2020
Kaderpunten: (de onderstaande nummers zijn rechtstreeks overgenomen uit het beleidskader).
 1. Daar waar mogelijk heeft een inwoner regie op het eigen leven of wordt hij/zij maximaal in staat gesteld zo veel mogelijk eigen regie te kunnen voeren.
 4. We zoeken samen met inwoners naar ondersteuning gericht op resultaat.
 5. We bieden maatwerk afgestemd op de ondersteuningsbehoefte.
 7. We werken integraal (over de verschillende beleidsvelden heen).
- *Beleid armoedebestrijding 2018-2022*

I. Soorten voorzieningen

In de Wmo 2015 zijn de twee begrippen algemene voorziening en maatwerkvoorziening als volgt gedefinieerd:

1. **algemene voorziening:** aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning.
2. **maatwerkvoorziening:** op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen:

Toelichting

Hulp bij het huishouden kan ingericht worden als een algemene voorziening – voorliggend aan de maatwerkvoorziening – of alleen als maatwerkvoorziening of allebei. Het is afhankelijk van de inwoner welke inrichtingsvorm het meest passend is. Bij de één is een lichte, laagdrempelige ondersteuning in de vorm van een algemene voorziening passend, bij de ander dient de ondersteuning meer op maat vastgelegd te worden, zoals bij een maatwerkvoorziening. Bij de algemene voorziening kan de gemeente een financiële bijdrage aan inwoners vragen. Bij de maatwerkvoorziening betaalt de inwoner een eigen bijdrage aan het Centraal Administratie Kantoor (CAK), die inkomensafhankelijk is.

De gemeente dient zowel de algemene- als maatwerkvoorziening in de verordening en beleidsregels vast te leggen. Bij een algemene voorziening is in tegenstelling tot een maatwerkvoorziening geen beschikking vereist. Bij een algemene voorziening is er geen mogelijkheid tot het maken van bezwaar. Vindt de inwoner de algemene voorziening in zijn specifieke situatie niet passend, dan kan hij een maatwerkvoorziening aanvragen.

2. Algemene voorziening

In onderstaande tabel zijn schematisch de voor- en nadelen van een algemene voorziening weergegeven.

Voordelen		Nadelen	
Inwoner	Gemeente	Inwoner	Gemeente
Vrij toegankelijk	Geen kostbaar en tijdrovend indicatietraject zoals bij maatwerkvoorzieningen Sluit aan bij de visie Beleidskader sociaal domein Doetinchem 2017 – 2020 (meer algemene voorzieningen)		Mogelijk grotere instroom indien alle inkomensgroepen hier vrij toegankelijk gebruik van kunnen maken minder signaleringsmogelijkheden, minder contactmomenten
Het kan afhankelijk van het aantal uren voor alle inkomensgroepen voordeliger zijn dan de eigen bijdrage CAK	Inwoner draagt naar rato bij in de kosten (inkomensafhankelijk)	Mogelijk sprake van stapeling van eigen bijdragen (indien een inwoner ook een andere maatwerkvoorziening heeft)	
Snel en flexibel inzetbaar		De algemene voorziening Schoonmaakhulp – korting en Schoonmaakhulp – tegemoetkoming kent een maximum aantal uren	De algemene voorziening is niet voor iedereen passend
Het is vaak goedkoper dan particuliere hulp Hulp is gegarandeerd (ook bij ziekte van de medewerker)	Stimulering van de werkgelegenheid bij gecontracteerde zorgaanbieders	Minder regie: de algemene voorziening moet bij een gecontracteerde aanbieder worden afgenomen Geen pgb mogelijk	

Gemeentelijk beleid Algemene voorziening

Bij een algemene voorziening is voor iedere inwoner dezelfde ondersteuning beschikbaar. Indien de inwoner minder wil afnemen dan het maximum, is dat mogelijk. Een algemene voorziening geeft de inwoner een snelle en laagdrempelige toegang.

Inwoners hoeven geen keukentafelgesprekken te voeren om in aanmerking te komen voor huishoudelijke ondersteuning. Ook is dit voor de gemeente voordelig, aangezien de administratieve lastendruk minder is dan bij een maatwerkvoorziening.

De gemeente is wettelijk verplicht om een maatwerkvoorziening aan te blijven bieden in die gevallen dat de algemene voorziening als voorliggende voorziening niet volstaat (zowel passend naar inhoud als financieel).

Toelichting

Vereisten om hulp bij het huishouden als algemene voorziening in te richten:

- De gemeente heeft een overeenkomst met de aanbieder(s) waarin o.a. afspraken zijn gemaakt over kosten, beschikbaarheid en toegankelijkheid;
- De bijdrage die de inwoner betaalt, mag niet hoger zijn dan de kostprijs van de voorziening;
- Gemeenten of aanbieders toetsen vooraf of de bijdrage voor de cliënt naar inhoud en financieel passend is;
- De toegang tot maatschappelijke ondersteuning mag niet afhankelijk zijn van inkomen of vermogen. Het verwijzen van de inwoner die de bijdrage van een algemene voorziening niet kunnen betalen naar de (bijzondere) bijstand is niet toegestaan. Gemeenten mogen een eventuele korting op de bijdrage wel inkomensafhankelijk inrichten om de voorziening voor iedereen betaalbaar te houden. Gemeenten hebben op grond van artikel 2.1.7. van de Wmo 2015 de mogelijkheid om een financiële tegemoetkoming te verstrekking bij meerkosten door een chronische ziekte en/of beperking;
- De kostprijs en de hoogte van de bijdrage moeten in de verordening worden vastgelegd;
- De gemeente biedt een maatwerkvoorziening aan de cliënt voor wie de algemene voorziening niet (naar inhoud of financieel) passend is.

Hoe gaat de algemene voorziening eruit zien

Keuze I

Gemeente Doetinchem kiest ervoor om:

- de algemene voorziening hulp bij het houden als voorliggend aan te merken op de maatwerkvoorziening Ondersteuning thuis - Schoon huis;
- de algemene voorziening hulp bij het huishouden Schoonmaakhulp te noemen;
- de uitvoering regelarm te organiseren;
- de uitvoering zoveel mogelijk bij de gecontracteerde aanbieder te leggen.

Voorwaarde

- Een inwoner moet ingeschreven staan in de gemeentelijke basisadministratie van gemeente Doetinchem.

Toelichting

De algemene voorziening biedt flexibiliteit voor inzet van uren. Uren kunnen structureel per week worden ingezet of kunnen in samenspraak met de aanbieder door de inwoner worden opgespaard voor een 'grote' schoonmaak.

Regelarme toegang

De inwoner meldt zich bij de gecontracteerde aanbieder. De aanbieder gaat na of de inwoner aan de voorwaarden voldoet en of de algemene voorziening Schoonmaakhulp passend is. De aanbieder bepaalt in een gesprek samen met de inwoner welke huishoudelijke taken nodig zijn.

De inwoner die zich niet kan vinden in de opvatting van de zorgaanbieder dat een algemene voorziening volstaat kan altijd een melding doen voor een maatwerkvoorziening Ondersteuning thuis – Schoon huis bij de gemeente.

Vrij toegankelijk en betaalbaar voor de inwoner

Willen alle inwoners van de algemene voorziening gebruik kunnen maken, dan moet deze voor iedereen vrij toegankelijk en betaalbaar zijn.

Om de algemene voorziening voor inwoners betaalbaar te houden, biedt de Wmo 2015 de mogelijkheid aan gemeenten om een tegemoetkoming te verstrekken bij meerkosten door een chronische ziekte en/of beperking. Dit kan zowel op grond van het Wmo-beleid als het armoedebeleid.

Als op grond van de Wmo 2015 een tegemoetkoming wordt verstrekt, mogen gemeenten geen inkomenstoets hanteren en geldt dit als generieke maatregel voor bepaalde doelgroepen. Gemeenten mogen een eventuele korting op de bijdrage vanuit het armoedebeleid wel inkomensafhankelijk inrichten.

Toelichting

Meerkosten zijn extra kosten die een chronische ziekte of beperking met zich meebrengen. Het gaat om kosten die niet worden vergoed door een zorgverzekeraar of door bijzondere bijstand. Met de meerkostenregeling wil gemeente Doetinchem voorkomen dat huishoudens onevenredig zwaar belast worden. Te denken valt aan een stapeling van eigen bijdragen en vergoedingen die zijn komen te vervallen zoals de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) en de Compensatie eigen risico (Cer).

Keuze 2

Gemeente Doetinchem kiest ervoor om:

- de algemene voorziening voor alle inwoners beschikbaar te stellen tegen de kostprijs (Schoonmaakhulp – kostprijs);
- de uren Schoonmaakhulp – kostprijs niet te maximeren;
- bepaalde doelgroepen een generieke korting op de algemene voorziening op grond van het Wmo-beleid te geven (Schoonmaakhulp – korting);
- de uren Schoonmaakhulp – korting te maximeren op 130 uur op jaarbasis, gemiddeld 2,5 uur per week;
- inwoners met een laag inkomen, die recht hebben op de generieke korting, een aanvullende tegemoetkoming op de algemene voorziening te bieden vanuit het beleid armoedebestrijding (Schoonmaakhulp – aanvullende tegemoetkoming);
- inwoners die meer dan 2,5 uur Schoonmaakhulp per week nodig hebben of voor wie een algemene voorziening niet passend is, een melding te laten doen voor een (aanvullende) maatwerkvoorziening Ondersteuning thuis – Schoon huis.

Schoonmaakhulp – kostprijs

Voor de algemene voorziening Schoonmaakhulp is een inwoner een bijdrage verschuldigd ter hoogte van de kostprijs van de voorziening. De inwoner bepaalt zelf hoeveel uur Schoonmaakhulp – kostprijs hij wil inkopen.

Toelichting

Deze kostprijs is het tarief van de gecontracteerde aanbieders voor de levering van deze algemene voorziening.

Huidig gecontracteerd tarief 2017 bedraagt gemiddeld € 21,66 per uur (prijspeil 2017).

De tarieven voor 2018 zijn nog niet bekend en zijn afhankelijk van de aanbesteding 2018.

Schoonmaakhulp – korting

Schoonmaakhulp – korting is vergelijkbaar met een dienstencheque of vouchersysteem, maar gemeente Doetinchem wil dit regelarm voor inwoners oplossen.

Inwoners kunnen maximaal, gemiddeld 2,5 uur per week Schoonmaakhulp - korting bij de zorgaanbieder inkopen. Dit komt neer op 130 uur per jaar, gebaseerd op 52 weken per jaar. Minder uur inkopen is toegestaan. Instromen gedurende het jaar betekent dat het aantal in te kopen uur naar rato wordt verlaagd met het aantal resterende weken. Een tijdelijke inzet betekent ook dat het aantal uren naar rato wordt verlaagd (het aantal weken x het aantal uur).

Toelichting

Uit de jaarrapportage Zorgplein 2016 gemeente Doetinchem blijkt dat inwoners gemiddeld 2,5 uur huishoudelijke hulp ontvangen in de vorm van de maatwerkvoorziening Ondersteuning thuis –Schoon huis (zorg in natura). Door de voorliggende, algemene voorziening hierbij aan te laten sluiten, zal voor een groot deel van de inwoners geen maatwerkvoorziening nodig zijn.

Als een inwoner meer dan 2,5 uur per week huishoudelijke hulp nodig heeft, kan naast de 2,5 uur Schoonmaakhulp een aanvullende maatwerkvoorziening Ondersteuning thuis – Schoon huis worden ingezet. In dat geval betaalt de inwoner een bijdrage aan de gemeente voor de algemene voorziening EN een (inkomensafhankelijke) eigen bijdrage via het CAK voor de maatwerkvoorziening. Om deze stapeling van bijdragen enigszins te verzachten, kan de inwoner gebruik maken van de GarantVerzorgd polis van Menzis. In deze polis is geregeld dat de inwoner een vergoeding kan krijgen van Menzis voor de eigen bijdrage aan het CAK. De vergoeding is maximaal €400,- per polis en huishouden, per kalenderjaar.

Dit geldt ook voor de inwoners die gebruik maken van de algemene voorziening Schoonmaakhulp en daarnaast een andere maatwerkvoorziening vanuit de Wmo ontvangen, waarvoor zij een eigen bijdrage aan het CAK betalen (te denken valt aan een scootmobiel of een vorm van begeleiding).

Om in aanmerking te komen voor een korting op de kostprijs zijn de volgende aanvullende voorwaarden van toepassing:

Keuze 3

Gemeente Doetinchem kiest er voor om:

- Voorwaarden te stellen aan de doelgroep die in aanmerking komt voor een korting op kostprijs;

De voorwaarden zijn:

- De inwoner kan niet op eigen kracht, gebruikelijke hulp of met de inzet van het sociaal netwerk voorzien in de uitvoering van de huishoudelijke taken;
- De inwoner en zijn partner of volwassen thuiswonende kinderen ontvangen geen zorg op grond van de Wet langdurige zorg (Wlz).

En tenminste één van de volgende criteria:

- a. Als gevolg van een chronische ziekte of beperking is er sprake van één van of meer van de volgende maatwerkvoorzieningen vanuit de Wmo: hulpmiddelen, vervoersvoorzieningen, ondersteuning thuis - schoon huis, woningaanpassing;
 - b. De inwoner heeft een mantelzorger die voor hem zorgt en die staat ingeschreven bij VIT-hulp bij mantelzorg.
 - c. De inwoner ontvangt structureel persoonlijke verzorging en/of verpleging vanuit de Zorgverzekeringswet;
 - d. De inwoner heeft tijdelijk (maximaal drie maanden met incidenteel de mogelijkheid tot eenmalige verlenging met drie maanden) hulp nodig omdat hij of zijn partner uit een ziekenhuisopname komt.
- de inwoner die in aanmerking komt voor de korting op de kostprijs een gereduceerd tarief van ongeveer 1/3 van de kostprijs: € 7,50 per uur laten betalen.
 - vanaf 2019 de mogelijkheid te hebben om jaarlijks de bijdrage die de inwoner betaalt, aan te passen, aangezien de kostprijs ook jaarlijks geïndexeerd kan worden.

Schoonmaakhulp – aanvullende tegemoetkoming

Voor inwoners die in aanmerking komen voor Schoonmaakhulp – korting kan de bijdrage van € 7,50 per uur financieel niet te dragen zijn wanneer zij een laag inkomen hebben.

Keuze 4

Gemeente Doetinchem kiest er daarom voor om:

- bij de toekenning van een aanvullende tegemoetkoming, bovenop de Schoonmaakhulp – korting¹ twee inkomensgrenzen te hanteren:
 - Inkomens tussen de 120% en de 150% van de bijstandsnorm betalen € 5,00 per uur (€ 2,50 aanvullende tegemoetkoming);
 - Inkomens tot 120% van de bijstandsnorm of lager betalen € 2,50 per uur (€ 5,00 aanvullende tegemoetkoming).
- Bij de beoordeling om in aanmerking te kunnen komen voor Schoonmaakhulp – aanvullende tegemoetkoming geen vermogenstoets hanteren conform het beleid met betrekking tot het Meedoenarrangement.

¹ Inwoner kan alleen in aanmerking komen voor een Schoonmaakhulp - aanvullende tegemoetkoming als hij ook in aanmerking komt voor de Schoonmaakhulp – korting.

<i>Toelichting</i>		
<i>Tabel inkomensgrenzen</i>		
<i>Dit zijn nettobedragen. De bedragen gelden vanaf januari 2017 en zijn exclusief vakantiegeld.</i>		
21 tot de pensioengerechtigde leeftijd	Inkomensgrens 120%	Inkomensgrens 150%
Alleenstaande (alleenwonend)	€ 1.120,38	€ 1.400,48
Alleenstaande ouder (alleenwonend)	€ 1.120,38	€ 1.400,48
Gehuwden/samenwonenden	€ 1.600,54	€ 2.000,67
Pensioengerechtigde leeftijd en ouder		
Alleenstaande (alleenwonend)	€ 1.258,71	€ 1.573,40
Alleenstaande ouder (alleenwonend)	€ 1.258,71	€ 1.573,40
Gehuwden/samenwonenden	€ 1.719,19	€ 2.148,99

3. Maatwerkvoorziening

De gemeente is op grond van de Wmo 2015 verplicht om hulp bij het huishouden als maatwerkvoorziening aan te bieden (aan inwoners voor wie de algemene voorziening niet passend is).

Toelichting

Vereisten om hulp bij het huishouden als maatwerkvoorziening in te richten:

- De toegang tot maatschappelijke ondersteuning mag niet afhankelijk zijn van inkomen of vermogen. Het verwijzen van cliënten die de eigen bijdrage van een maatwerkvoorziening niet kunnen betalen naar de (bijzondere) bijstand is echter wel toegestaan;
- De beleidsregels of de beschikking van de gemeente moet de cliënt voldoende duidelijkheid bieden over wat hij kan verwachten van de ondersteuning die is toegekend. Hierbij moet in ieder geval het volgende aan bod komen:
 - Het doel/resultaat van de ingezette ondersteuning;
 - De doelgroepen voor wie de ondersteuning is bedoeld;
 - Onderbouwing en beschrijving van het proces hoe de gemeente dit vaststelt;
 - Eventuele afbakening van de ondersteuning;
 - Duiding van de omvang van de ondersteuning;
 - Dat de cliënt een eigen bijdrage moet betalen en dat deze geïnd wordt door het CAK.
- Als een gemeente normen hanteert waarop de omvang van ondersteuning is gebaseerd moeten deze objectief zijn vastgesteld.

Keuze 5

Gemeente Doetinchem kiest er voor om:

- *het huidige beleid over hulp bij het huishouden als maatwerkvoorziening (zoals beschreven in de beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Doetinchem 2017) voort te zetten;*
- *het beleid op de volgende punten aan te vullen:*
 - *bij het beoordelen van de omvang van de maatwerkvoorzieningen Ondersteuning thuis – Schoon huis en Ondersteuning thuis -Coachen gericht op het huishouden geen normenkader te hanteren en hierbij uit te gaan van de professe van de consulent;*
 - *het expliciet benoemen van de inrichtingsvorm: het beschikken op uren;*
 - *een omschrijving op te nemen voor het begrip Schoon en leefbaar huis;*
 - *schoonmaakactiviteiten te benoemen voor het product Ondersteuning thuis – Schoon huis, gebaseerd op de uitkomsten van het onderzoek dat de gemeente Utrecht heeft laten uitvoeren.*

Toelichting (bron: Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Doetinchem 2017)

Artikel 8 Een schoon en leefbaar huis

Bij de toekenning van een indicatie Ondersteuning Thuis – Schoon Huis levert de consulent maatwerk. Het is aan de consulent om van geval tot geval te beoordelen welke ondersteuning noodzakelijk is om de cliënt in staat te stellen een schoon en leefbaar huis te hebben. Bij het bepalen van de omvang van de ondersteuning weegt de consulent in ieder geval – maar niet uitsluitend - de volgende factoren:

- Factoren die van invloed zijn op de vervuilingsgraad van het huis en die buiten de directe invloedssfeer van de cliënt liggen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een

huishouden met kleine kinderen of een hulphond. De consulent kent geen extra tijd toe voor de vervuiling door overige huisdieren;

- Factoren die van invloed zijn op de hygiënebehoefte van de cliënt. Niet iedere cliënt is hetzelfde. Als de cliënt ten gevolge van zijn medisch objectiveerbare aandoening behoefte heeft aan een extra schoon huis, kan de consulent meer tijd toekennen;
- Aantal ruimtes dat noodzakelijkerwijs moet worden gereinigd. Voor zelfredzaamheid en participatie is het niet altijd noodzakelijk dat alle ruimtes in het huis worden gereinigd. De ruimtes die in ieder geval moeten worden gereinigd zijn de keuken, de woonkamer, de slaapkamer, de badkamer en het toilet. Het kan voorkomen dat er – vanwege de specifieke beperkingen van de cliënt – meer dan 1 badkamer of 1 toilet moet worden gereinigd. Daarnaast kan het voor de zelfredzaamheid of participatie van belang zijn dat er nog 1 extra ruimte gereinigd wordt, zoals een hobbykamer of werkkamer. Hier zal de consulent dan ook extra tijd voor toekennen. Ruimtes die in ieder geval niet noodzakelijk zijn voor zelfredzaamheid en participatie zijn de tuin, de zolder en de kelder. Een eventuele logeerkamer kan in beginsel worden onderhouden door de logé;
- De grootte van het huis. Naarmate de cliënt in een groter of kleiner huis woont, zal de consulent meer of minder tijd toekennen;
- De mate waarin de cliënt bij kan dragen aan de reinigbaarheid van zijn huis. In voorkomend geval zal de cliënt gevraagd worden om enkele aanpassingen te doen met betrekking tot het gebruik van zijn huis, met het oog op een eenvoudige en tijdsefficiënte reiniging. Zo kan de consulent bijvoorbeeld van de cliënt vragen om gebruiksvoorwerpen zo veel mogelijk op te ruimen, het aantal woningdecoraties redelijkerwijs te beperken en de af te nemen oppervlakten zo veel mogelijk vrij te houden. Ook vraagt de consulent van cliënten vervuiling te voorkomen, voor zover dat binnen hun invloedssfeer ligt.

Aanvullingen huidig beleid

Geen normenkader, uitgaan van de professie van de consulent

Een aantal gemeenten kiest ervoor om bij het bepalen van het aantal uur huishoudelijke hulp gebruik te maken van een normenkader. Dit staat op gespannen voet met de geest van de wet, hetgeen uit de impactanalyse blijkt.

Het hanteren van normen past niet bij de wettelijke opdracht om per huishouden passende ondersteuning in te zetten. Dit is voor het college reden geweest om bij het beoordelen van een hulpvraag voor huishoudelijke hulp uit te gaan van de professie van de consulent en geen normenkader te hanteren.

Inrichtingsvorm: het beschikken op uren

Sinds 2007 beschikt gemeente Doetinchem op uren. Dit is niet expliciet in het gemeentelijke beleid benoemd. Na onderzoek wordt in de beschikking vastgelegd welke schoonmaakactiviteiten noodzakelijk zijn en hoe vaak deze nodig zijn voor een schoon en leefbaar huis. Dit wordt vervolgens vertaald in een totaal aantal uren. Het volledig individueel toekennen van uren levert helderheid en duidelijkheid op voor zowel de inwoner als voor de aanbieder.

Omschrijving Schoon en leefbaar huis

Onder een schoon en leefbaar huis wordt verstaan:

inwoners moeten gebruik kunnen maken van een schone huiskamer, als slaapvertrek in gebruik zijnde ruimtes, een keuken, een douche/toilet en een gang/trap. Het schoonmaken van de woning is beperkt tot de gebruiks-ruimten die voor de cliënt onder zijn normale gebruik van de woning vallen. Kamers die niet in gebruik (hoeven te) zijn in dat kader vallen hierbuiten.

Een schoon huis wil niet zeggen dat alle vertrekken wekelijks schoongemaakt moeten worden. Het betekent dat het huis niet vervuult en periodiek wordt schoongemaakt. Daarbij is het aan de inwoners om keuzes te maken en prioriteiten te stellen. Leefbaar staat voor opgeruimd en functioneel, bijvoorbeeld om vallen te voorkomen.

Van de inwoner mag worden verwacht dat hij daar - voor zover mogelijk en redelijk - zijn medewerking aan verleent.

Schoonmaakactiviteiten Ondersteuning thuis – Schoon huis

Het spanningsveld tussen een objectief normenkader en individueel maatwerk kan deels worden weggenomen door de uit te voeren schoonmaakactiviteiten inzichtelijk te maken. Onderstaande activiteiten kunnen als vertrekpunt worden gebruikt tijdens het keukentafelgesprek, maar moeten voor het beoordelingsproces niet worden gezien als leidend. Het soort ondersteuning is namelijk altijd afhankelijk van de individuele situatie van de inwoner. Zo kan het voorkomen dat er meer, minder of andere activiteiten nodig zijn. Bijvoorbeeld, omdat de inwoner of zijn netwerk nog zelf bepaalde activiteiten kan uitvoeren of omdat niet elke activiteit in elk huishouden nodig is; onder andere het dweilen van de vloer in ruimten met tapijt.

Bij het bepalen van de schoonmaakactiviteiten is gebruik gemaakt van recent onderzoek, uitgevoerd door een onafhankelijke derde, uit een andere gemeente.

Gemeente Doetinchem heeft gebruik gemaakt van het onderzoek dat de gemeente Utrecht uit heeft laten voeren door KPMG, Plexus en HHM. Gemeente Doetinchem heeft de uitkomst van dit onderzoek aangepast aan het gevoerde beleid in Doetinchem. Dit betekent dat gemeente

Doetinchem geen tijdseenheid koppelt aan de schoonmaakactiviteiten, niet werkt met basis- en aanvullende uren en niet alle activiteiten een op een heeft overgenomen.

Schoonmaakactiviteiten	
<i>Stof afnemen, nat en droog</i>	<i>Keukenblok schoonmaken</i>
<i>Stofzuigen</i>	<i>Badkamer en toilet schoonmaken</i>
<i>Dweilen</i>	<i>Bed verschonen</i>
<i>Afval opruimen</i>	<i>Wasverzorging</i>
<i>Incidentele activiteit (niet limitatief) (voorbeelden: meubels schoonmaken, keukenapparatuur reinigen, keukenkastjes afnemen)</i>	

De consulent bepaalt aan de hand van de persoonlijke situatie van de inwoner en zoveel mogelijk in samenspraak met hem hoeveel uur Ondersteuning thuis – Schoon huis nodig is. Daarbij wordt eerst gekeken naar mogelijkheden die de eigen kracht, het sociale netwerk en de algemene voorzieningen bieden.

Soorten maatwerkvoorzieningen

Gemeente Doetinchem kent twee bestaande maatwerkvoorzieningen in het kader van hulp bij het huishouden, namelijk:

- Ondersteuning thuis – Schoon huis, waarbij de focus ligt op het overnemen van schoonmaakactiviteiten;
- Ondersteuning thuis – Coachen gericht op het huishouden, waarbij waar nodig de schoonmaakactiviteiten worden overgenomen en er sprake kan zijn van lichte vormen van begeleiding.

Toelichting (bron: Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning gemeente Doetinchem 2017)

Ondersteuning thuis- schoon huis

Het helpen bij, inslijten en/of (deels) overnemen van lichte en zware huishoudelijke taken. Het verzorgen van de was enkel als structureel sprake is van extra* was vanwege incontinentie of overige beperkingen. De cliënt heeft geen tot weinig mogelijkheden tot versterking van de zelfredzaamheid. De ondersteuning kan langdurig zijn of bij verbetering overgaan in een situatie waarbij de cliënt met minder ondersteuning of samen met zijn sociaal netwerk de beperkingen kan hanteren. De cliënt kan samen met de hulp bepalen hoe de tijd wordt besteed.

Het te behalen resultaat:

- Een schoon en leefbaar huis, waarbij de nadruk ligt op de woonruimtes die in gebruik zijn zoals de badkamer, de keuken en het toilet.
- Ontregeling en vervuiling worden voorkomen.
- Veranderende omstandigheden worden gesignaleerd en gemeld bij het aanspreekpunt van het gezin.

**Uit jurisprudentie blijkt dat alle was tot de schoonmaakactiviteiten behoort als de cliënt hiervoor geen passende oplossing heeft. In de praktijk gaat de consulent hier waar nodig ruimhartiger mee om dan in het beleid is vastgelegd.*

Ondersteuning thuis – coachen gericht op het huishouden

Het aanleren, oefenen en bestendigen van huishoudelijke vaardigheden en vaardigheden ten behoeve van het aanbrengen van structuur in het huishouden.

Waar nodig het overnemen van lichte en zware huishoudelijke taken in de woonruimtes die in gebruik zijn om ontregeling van huishouden te voorkomen. Het bieden van lichte begeleiding bij de dagelijkse organisatie van het huishouden, zoals door het checken van producten op de houdbaarheidsdatum en het aanbrengen van structuur in de agenda.

Ondersteuning Thuis - Coachen gericht op het huishouden kan alleen aan de orde zijn als versterking van de zelfredzaamheid van de cliënt mogelijk is. De cliënt heeft begeleiding nodig om zichzelf te ontwikkelen om huishoudelijke vaardigheden onder de knie te krijgen. Het kan nodig zijn dat de begeleiding eerst taken overneemt en de cliënt coacht en begeleidt in het op termijn voorkomen daarvan. De ondersteuning is in principe eindig*.

**In de praktijk blijkt dat veel cliënten, die dit product ontvangen, langdurige ondersteuning nodig hebben en de ondersteuning veelal niet eindig is.*

4. Implementatie beleid hulp bij het huishouden 2018 e.v.

Ingangsdatum beleid

Keuze 6

Gemeente Doetinchem kiest er voor om:

- het beleid in te laten gaan vanaf 1 januari 2018;
- zorgvuldig en tijdig te communiceren over het beleid met alle doelgroepen (inwoners en aanbieders).

De ingangsdatum 1 januari 2018 is een praktische keuze, aangezien dan de nieuwe contracten met de aanbieders ingaan en de verordening is aangepast. De aanbesteding staat gepland in de tweede helft 2017.

Gevolgen voor onze inwoners

- voor 'nieuwe' cliënten die zich melden vanaf 1 januari 2018 geldt dat het dan geldende beleid van toepassing is;
- voor bestaande cliënten met een maatwerkvoorziening Ondersteuning thuis - Schoon huis treedt het beleid in werking bij een herzieningsverzoek van de cliënt of in het geval de indicatie voor de maatwerkvoorziening afloopt;
- voor bestaande cliënten met een maatwerkvoorziening Ondersteuning thuis – Coachen gericht op het huishouden vindt er geen verandering plaats. De algemene voorziening Schoonmaakhulp is geen passende oplossing voor hun ondersteuningsbehoefte;
- voor bestaande HHT-cliënten eindigt de HHT-regeling op 30 juni 2017. Deze cliënten krijgen de mogelijkheid om per 1 januari 2018 gebruik te maken van de algemene voorziening Schoonmaakhulp. Alle bestaande HHT-cliënten, die hierdoor problemen ondervinden in de uitvoering van huishoudelijke taken, kunnen voor de tussenliggende periode een melding doen om tijdelijk in aanmerking te komen voor (ophoging van) de maatwerkvoorziening Ondersteuning thuis – Schoon huis.

5. Doorontwikkeling

Vanaf 2015 is de aanbieders gevraagd om met vernieuwende ideeën te komen voor inrichting van hulp bij het huishouden. Tot op heden is hier zowel landelijk als lokaal nog nauwelijks invulling aangegeven. Uit de eerder aangehaalde impactanalyse komt naar voren dat innovatie bij veel gemeenten nog maar nauwelijks van de grond komt. Gemeenten en aanbieders ervaren de vernieuwing van hulp in het huishouden als een zoektocht.

De afgelopen twee jaar hebben bovendien voor gemeenten als gevolg van de decentralisaties in het sociale domein in het teken gestaan van het continueren van maatschappelijke ondersteuning.

Gemeente Doetinchem wil een bijdrage leveren aan vernieuwing van het sociaal domein en ondersteuning dichtbij de inwoner organiseren.

De aanbesteding hulp bij het huishouden biedt gemeente Doetinchem de mogelijkheid om hiermee een begin te maken. De impactanalyse laat zien dat de kansen voor vernieuwing vooral liggen in meer maatwerk voor inwoners, meer flexibiliteit bij aanbieders en rechtszekerheid voor inwoners en medewerkers van de aanbieders.

Keuze 7

Voor komende periode wil gemeente Doetinchem naast de implementatie van de algemene voorziening Schoonmaakhulp de onderstaande ideeën nader onderzoeken:

- Een algemene voorziening Was- en strijkservice;
- een wijkgerichte aanpak hulp bij het huishouden;
- het faciliteren van een zorgcoöperatie;
- een pool van medewerkers die flexibel ingezet kunnen worden waardoor leegloop wordt voorkomen..

Toelichting

Was- en strijkservice

Vanaf 2014 indiceert gemeente Doetinchem enkel de wasverzorging als er sprake is van extra was als gevolg van incontinentie of overige beperkingen. Er zijn signalen dat ook andere inwoners problemen ondervinden bij de wasverzorging. Daarnaast blijkt uit jurisprudentie dat alle was tot de schoonmaakactiviteiten behoort als de inwoner hiervoor geen passende oplossing heeft. Dit is de aanleiding om te onderzoeken of de wasverzorging als algemene voorziening in gemeente Doetinchem kan worden georganiseerd.

Meerdere gemeenten hebben inmiddels de was- en strijkvoorziening als algemene voorziening ingericht. Uit de praktijk blijkt dat evenwel nog maar weinig inwoners van die gemeenten hiervan gebruik maken. Ter illustratie: de gemeente Haren (Gr) kent momenteel 8 inwoners die hiervan gebruik maken.

In Doetinchem wordt eerst in beeld gebracht wat de daadwerkelijke behoefte is aan een dergelijke algemene voorziening. Tot die tijd wordt – indien noodzakelijk – de wasverzorging ondergebracht bij de algemene voorziening Schoonmaakhulp of de maatwerkvoorziening Ondersteuning thuis – Schoon huis.

Wijkgerichte aanpak

Doel van een wijkgerichte aanpak is efficiëntere dienstverlening, waardoor kostenbesparing mogelijk wordt. Het werken met zogenaamde preferente aanbieders in de wijk is hierbij een vereiste. Het huidige aantal aanbieders lijkt niet verenigbaar te zijn met een efficiënte wijkgerichte aanpak. Momenteel kent gemeente Doetinchem 35 aanbieders Schoon huis en Coachen gericht op het huishouden. Van deze 35 aanbieders hebben vijf aanbieders 94

procent van het aantal cliënten Schoon huis. Naast deze aanbieders hebben nog 71 aanbieders een raamcontract voor Coachen gericht op het huishouden, maar niet voor Schoon huis. In het beleidskader sociaal domein Doetinchem wordt al richting gegeven om de ondersteuning zo laagdrempelig en dichtbij mogelijk bij de inwoner te organiseren. De wijkgerichte aanpak komt al tot uitdrukking bij het Buurtplein.

Zorgcoöperatie

In 2016 heeft gemeente Doetinchem een verzoek van een aantal initiatiefnemers ontvangen om een zorgcoöperatie voor hulp bij het huishouden te faciliteren. Besloten is om dit verzoek niet in te willigen omdat bestaande contracten gerespecteerd moesten worden en inhoudelijk voldeed men niet aan het plan. Voor de nieuwe aanbesteding wil de gemeente nadrukkelijk ook onderzoeken of het toestaan van een zorgcoöperatie kan bijdragen tot een verdere vernieuwing van het aanbod.

Een pool van medewerkers die flexibel ingezet kunnen worden waardoor leegloop wordt voorkomen
In de praktijk blijkt dat veel huishoudelijke hulpen onvoldoende declarabele uren kunnen maken, waardoor er onzekerheid is over inkomen en behoud van baan. Onderzocht moet worden of samen met gecontracteerde aanbieders slimmere oplossingen mogelijk zijn om werkgelegenheid op termijn te kunnen garanderen.

6. Aanbesteding

Huidig contract

In 2014 heeft gemeente Doetinchem hulp bij het huishouden voor drie jaar aanbesteed op basis van het Zeeuwse model. Bij het Zeeuwse model laat de gemeente alle aanbieders toe die aan de minimale kwaliteitseisen voldoen en hulp willen leveren tegen de door de gemeente vastgestelde prijs per uur. Gemeente Doetinchem heeft daarbij een vastgestelde maximale prijs per uur gehanteerd.

Als gevolg van deze aanbesteding heeft gemeente Doetinchem met 35 aanbieders raamcontracten voor zowel Ondersteuning thuis - Schoon huis als Ondersteuning thuis - Coachen gericht op het huishouden gesloten. Gemeente Doetinchem heeft daarnaast hebben nog 71 aanbieders een raamcontract voor coachen gericht op het huishouden. Een raamcontract betekent echter geen afnameverplichting.

Uit de praktijk blijkt dat van de 35 aanbieders Ondersteuning thuis - Schoon huis slechts vijf aanbieders 94 procent van de cliënten bedienen.

Voor het product Ondersteuning thuis – Coachen gericht op het huishouden bedienen zeven aanbieders 76 procent van het totale cliëntenbestand.

De dagelijkse praktijk is dat het werken met zoveel verschillende contractpartijen niet efficiënt is. Door de huidige contractvorm kan niet voorzien in de gewenste veranderingen, die de gemeente wenst door te voeren bij de levering van hulp bij het huishouden aan onze inwoners, namelijk:

- de opmaat naar wijkgericht werken;
- de taak van de aanbieder om te beoordelen of de inwoner in aanmerking komt voor Schoonmaakhulp en eventuele korting;
- mogelijke samenwerking tussen aanbieders in verband met uitwisseling van personeel.

Om bovenstaande veranderingen tot stand te brengen, zal het aantal aanbieders voor huishoudelijke hulp moeten worden teruggebracht. Het Zeeuws model is dan geen geschikt aanbestedingsmodel.

Keuze 8

Gemeente Doetinchem kiest er voor om:

- *het aantal aanbieders Ondersteuning thuis – Schoon huis en Ondersteuning thuis – Coachen gericht op het huishouden te maximeren;*
- *indien mogelijk dezelfde aanbieders te contracteren voor de algemene voorziening en de maatwerkvoorzieningen;*
- *in het plan van eisen kwaliteitseisen op te nemen;*
- *te onderzoeken of de Economisch Meest Voordelige Inschrijving (EMVI-methode) of bestuurlijk aanbesteden het meest passende aanbestedingsmodel voor hulp bij huishouden voor gemeente Doetinchem is;*
- *de aanbesteding lokaal te organiseren.*

Als de gemeente ervoor kiest om het aantal aanbieders terug te brengen betekent dit dat een aantal van de huidige contractpartijen geen nieuw contract krijgt.

De partijen worden geselecteerd op basis van gunningscriteria (prijs of beste prijs-kwaliteitverhouding), waarbij de kans bestaat dat een gewenste partij geen contract aangeboden krijgt. De gemeente kan de gunningscriteria bepalen, maar kan geen invloed uitoefenen welke aanbieders de opdracht uiteindelijk gegund krijgen.

Keuze aanbestedingsmodel

Indien de gemeente kiest voor het beperken van het aantal aanbieders zal er een aanbestedingsprocedure gevolgd moeten worden, waarbij een aantal aanbieders geselecteerd wordt, die kwalitatief als beste beoordeeld worden en gezamenlijk voldoende dekking hebben om het volume hulp bij het huishouden te kunnen leveren.

Hiervoor is een aanbestedingsprocedure nodig die de gemeente in staat stelt om met gunningscriteria de aanbieders te beoordelen op kwaliteit en/of prijs.

De aanbieders kunnen onder andere beoordeeld worden op de volgende kenmerken (niet limitatief):

- Het organisatorisch vermogen: de mogelijkheid om mee te werken aan nieuwe bekostigingsvormen;
- De mogelijkheid om taken met betrekking tot toeleiding over te nemen;
- De mogelijkheid en de wil om samen te werken met andere organisaties (uitwisseling van personeel);
- De wil om wijkgericht werken in de toekomst mogelijk te maken en hierover met alle partijen afspraken te maken.

Vanzelfsprekend is dat aanbieders voldoen aan de eisen van SROI en dat hierover afspraken worden gemaakt met Laborijn en het UWV.

Uit bovenstaande blijkt dat een aanbestedingsprocedure waarbij alle aanbieders die voldoen aan de minimale kwaliteitscriteria een contract krijgen niet volstaat. De gemeente wil een andere procedure met gunningscriteria om tot een gewenst resultaat te komen.

Momenteel wordt onderzocht of traditioneel aanbesteden (EMVI) of bestuurlijke aanbesteding op basis van een dialoog met aanbieders het meest aansluit bij het beleid. In beide modellen wordt nadrukkelijk gekeken naar het kwaliteitsaspect.

Lokaal aanbesteden

Vorig jaar hebben de Achterhoekse gemeenten, uitgezonderd gemeente Doetinchem, gezamenlijk de inkoop van o.a. de Wmo-maatwerkvoorzieningen (o.a. begeleiding) gedaan. Nagenoeg alle Achterhoekse gemeenten hebben vorig jaar hulp bij het huishouden niet aanbesteed, omdat de looptijd van de bestaande contracten niet verstreken was. Dit gold ook voor gemeente Doetinchem. Regionaal is op ambtelijk niveau gebleken dat veel gemeenten de voorkeur geven om hulp bij het huishouden lokaal aan te blijven besteden. Het lijkt wenselijk dat gemeente Doetinchem hulp bij het huishouden lokaal aanbesteed, aangezien prijsvoordelen bij regionale aanbesteding ontbreken en er lokale inhoudelijke verschillen zijn. Dit maakt regionale aanbesteding lastiger.

Toelichting

Gemeenten kunnen huishoudelijke hulp zelfstandig inkopen of dit samen doen met naburige gemeenten. De prijzen die tot stand komen voor een uur huishoudelijke hulp zijn echter vergelijkbaar. Als gemeenten op grotere schaal inkopen, lijkt hun inkoopmacht dus niet toe te nemen. Mogelijk profiteren samenwerkende gemeenten vooral van elkaars inkoopexpertise en het delen van de kosten van aanbesteding. Deze voordelen van samenwerking kunnen echter ten koste gaan van de mogelijkheid lokaal maatwerk te bieden.